

Bestuur

Rudy Dillen	voorzitter - secretaris – penningmeester	014-221698	rudy.dillen@telenet.be
Koen De Pooter	veilingmeester – waardebepalingen	0473-556266	koen.de.pooter@telenet.be
Frank Lippens	bibliothecaris - webmaster – archivaris – redacteur	0475-552400	frank.lippens1@skynet.be

	Numismatica Herentals
rekeningnummer	BE43 0014 2061 3601 - GEBABEBB
lidgeld 2023	Lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP
16 €	<i>Lidmaatschap Numismatica Herentals EGMP (buitenland)</i>
24 €	Lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals of voor leden van een andere EGMP-afdeling
12 €	<i>Lokaal lidmaatschap Numismatica Herentals of voor leden van een andere EGMP-afdeling (buitenland)</i>
15 €	
1 €	éénmalig daglidmaatschap voor nieuwe bezoekers.
Gratis toegang	Voor -18 jaar, vergezeld van een volwassen lid. Voor houders van een UITpas met kansentarif.
UITpas	Korting op het lidgeld voor personen met kansentarif
Aangesloten bij	De Stad Herentals als een erkende vereniging Het E.G.M.P. (Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde) Het K.N.G.M.P. (Koninklijk Nederlands Genootschap voor Munt- en Penningkunde)
website	www.numismatica-herentals.be

Onze clubactiviteit

Adres

telkens op de 2e zondag van de maand, 8 - 12.30u
zaal St-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals

Volgende activiteit

zondag 14 januari 2024

11 feb - 10 mar - 14 apr 2024

cover:

Het bestuur van Numismatica Herentals wenst al haar leden, hun familie en vrienden het beste toe voor het nieuwe jaar.

Clubnieuws

Nieuwjaarsreceptie met een cadeautje!

Bij onze eerste clubactiviteit van 2024 worden wederom alle bezoekers bij het binnenkomen verwend met ons traditioneel nieuwjaarsgeschenkje. Rond de klok van 10u. zullen onze medewerkers rondgaan met een glaasje en een hapje en klinken we op een welgevuld numismatisch 2024. Zorg dat je erbij bent!

Het tijdschrift in een nieuw jasje!

Zoals in december werd aangekondigd kent het papieren tijdschrift een einde en wordt deze nog enkel online aangeboden aan diegenen die hun mailadres hebben afgegeven. Weet dat dit geen eenvoudige beslissing is geweest. Verschillende redenen, waaronder de stijgende kostprijs, lagen aan de basis van deze omschakeling. Het invulblad 'muntenpuzzel' en de veilinglijst zullen naar gewoonte beschikbaar blijven aan de bestuurstafel.

EGMP-Jaarboeken 2023!

De nieuwe EGMP-jaarboeken 2023 liggen klaar en kunnen afgehaald worden. Na het aftekenen van de lijst, liggen deze meeneembaar in de inkomhal.

Lidgeld-2024

Ondertussen heeft zowat 85% van onze leden hun lidmaatschap voor 2024 verlengd. Voor zij die hun lidmaatschap voor 2024 nog niet hebben verlengd kunnen zich nog in orde stellen door het bedrag over te maken op het rekeningnummer van Numismatica Herentals of aan de bestuurstafel bij een volgend bezoek aan onze clubactiviteit.

Dank aan onze mede-auteurs!

Nu het redacteurschap wordt doorgegeven is dit een geschikt moment om iedereen te bedanken die met bijdragen ons tijdschrift mee vorm hebben gegeven: **ONGELOOFELIJK BEDANKT!**

Voor zij die graag een artikel gepubliceerd willen zien gelieve voortaan uw teksten te sturen aan: frank.lippens1@skynet.be

VAN ECCELPOEL

Eten en drinken met smaak

Boodschappen doen bij Van Eccelpoel is zo veel meer dan een vinkje op de takenlijst!

Openingsuren

Maandag: gesloten
Dinsdag - vrijdag: 09u tot 18u
Zaterdag: 08u tot 18u
Zondag: 08u tot 12u30

www.vaneccelpoel.be

Medaillewinnaars 2024 Numismatica Herentals

Alle leden die in aanmerking komen voor een medaille staan hieronder opgelijst. Deze medaille zal klaarliggen tijdens de clubactiviteit op zondag 12 mei 2024 aan de bestuurstafel.

9x BRIGAND (5 jaar, brons, Pazzi De Peuter)

Rudi Crouchs (Vliermaal), Korhaan Mainil (H-Aimeries), Lea Merckx (Haasrode), Marcel Mertens (Herentals), Tony Nollet (Hulshout), Willy Ribus (Tessenderlo), Emmanuel Tassier (St-P-Leeuw), Roger Vanberghen (Noorderwijk), Gert Van Sande (Herentals).

(+1) *Komt tevens in aanmerking indien ook lid-2024:* Marcel Van Geel (Halle).

4x POORTER (10 jaar, alpaca, Gabriel Bourgart)

Nicolas-Alexander Goossens (Wiekevorst), Fraak Groenendijk (Heern), Stefan Paszli (Nieuwegein), Frederik Tielens (St-P-Woluwe).

BEGIJN (15 jaar, rood koper, Christel Druyts)

(+1) *Komt in aanmerking indien ook lid-2024:* Paul Dockx (Pulderbos).

55x KASTEELHEER (20 jaar)

Jenny Andries (H-Schiplaken), Fons Baeyens (Willebroek), Willy Boeckx (Olen), Hanri Bollen (H-Achel), Marijs Campforts (Lichtaart), Robert De Ceuster (Diest), Koen De Pooter (Geel), Koen De Wolf (Linden), Rudy Dillen (Herentals), Sonja Dillen (Herentals), August Eyckmans (Westerlo), Ludo Eysermans (Vosselaar), René Feyaerts (Tremelo), Joris Frederickx (Vosselaar), Marc Gijs (Retie), Marc Goris (O-Turnhout), Werner Grosemans (Hasselt), Walter Huysmans (Turnhout), Paul Jacobs (Grobbendonk), Michel Jansen (Grobbendonk), Rik Langewouters (Herentals), Ad Lansen (IJsselstein), Frans Leppens (Mol), Denis Maerschack (Geel), Dirk Maes (Herentals), Jos Mariën (Westerlo), Patrick Moonen (Dessel), Michèle Niessen (Paal), Alfons Ooms (Kasterlee), Harry Peeters (Ravels), Johan Piedfort (Herentals), Leon Plas (Herentals), Jacques Priem (Ardoorie), Vic Schoonejans (Geel), Paul Segers (Turnhout), Martin Spoomans (Arendonk), Luc Suys (Meise), Huguette Taymans (Gent), Johan Torfs (Lubbeek), Vlado Tuzhansky (Herentals), Hendrik Van Caelenberghe (Zandhoven), François Vandeweyer (Herentals), Jan Van Gompel (Olen), Raf Van Gompel (Olen), Jef Van Hoeck (Vosselaar), Roger Van Nuffel (Morkhoven), Leon Vantomme (Antwerpen), Leopold Verbist (St-Kat.-Waver), Gert Verboven (Herentals), Guy Verboven (Herenthout), Geert Verlinden (Herselt), Luc Vermijlen (Herentals), Susanne Verwimp (Herentals), Jos Verwimp (Herentals), Willy Wuyts (Veerle-L).

(+9) *Komen tevens in aanmerking indien ook lid-2024:* Louis Beullens (Nijlen), Alain De Wachter (Olen), André Indeherberghe (Zonhoven), Peter Jansen (Schoten), Johan Laevers (Bekkevoort), Patrick Pasmans (Messelbroek), Eddy Pauwels (Pepingen), Roger Philippot (Kampenhout).

Is uw naam foutief gespeld, geef een seintje aan [Rudy Dillen](#)

Eindactiviteiten

zondag 14 januari 2024

11.15u **Trekking van de jeugdtombola**
munt + biljet + muntenset

gratis lootje voor -18 jaar
altijd-prijs!

11.25u **Aanwezigheidstombola**

gratis voor alle aangesloten leden

*Zilver - 500 frank "Europalia Mexico" - België

1993

Zilver - 10 euro - Frankrijk

2014

*Zilver - 1000 escudos - Portugal

1996

*UNC-biljet 100 kronur - IJsland

1986

11.30u **Trekking lootjestombola**

1 € = 1 lootje 5 € = 6 lootjes

*Goud - 20 francs, Leopold II - België

1882

Zilver - 1 dollar, "Ellis Island" - USA

1986

Zilver - 5 francs, Leopold II - België

1874

Zilver - 250 frank, "Fabiola" - België

1993

*Zilver - 10 euro - Frankrijk

2014

*Zilver - 100 forint, Budapest - Hongarije

1972

Zilver - 1000 escudos - Portugal

1997

UNC-biljet 100 francs "Lombard" - België

1992

met telkens een lekkere fles Solatio Rouge, Pays d'Oc - Frankrijk 2020

11.35u **Start van de clubveiling**

tijdig je biednummer afhalen

Oplissing muntenpuzzel

50 cent 1973 Endeavour, Nieuw-Zeeland

kopernikkel Ø 31,75 mm

Tijdens de clubactiviteit van 10 dec ontvingen we weer een record aantal invulstrookjes: **52!!**; een teken dat de muntenpuzzel inspirerend werkt is een understatement! Alle strookjes vermeldden het te zoeken woord: **Queensland**. I.v.m. de schiftingsvraag: de groene abalone-schelp woog exact **211,86** gram. **Freddy Kerkhofs** (Herenthout) benaderde dit met 210.10g het dichtst en mocht dan ook terecht de zilveren prijsmunt met fles wijn in ontvangst nemen. Proficiat Freddy, met dank aan het ganse deelnemersveld en bedankt Leopold voor de mooie denkoefening!!

vragen

1. Wat is de letterlijke betekenis van 'Endeavour'?
2. Wie was de kapitein van het schip HMS Endeavour?
3. Hoe heet de vulkaan op de achtergrond van de kz?
4. Welk jaar werd de HMS Endeavour te water gelaten?
5. Waarvan moest Endeavour verslag uitbrengen?
6. Wat was nog haar opdracht in 1769?
7. In welk jaar zonk de HMS Endeavour?
8. Waar werd haar wrak gevonden in 2016?
9. Wanneer maakte het ruimteveer Endeavour zijn eerste vlucht?
10. Hoeveel vluchten maakte het ruimteveer Endeavour?

oplossing

'Inspanning'
James Cook
Mount Taranak
1764
Venusovergang
zoeken naar Terra Australis
1778
Newport Harbor (VS)
1992
25

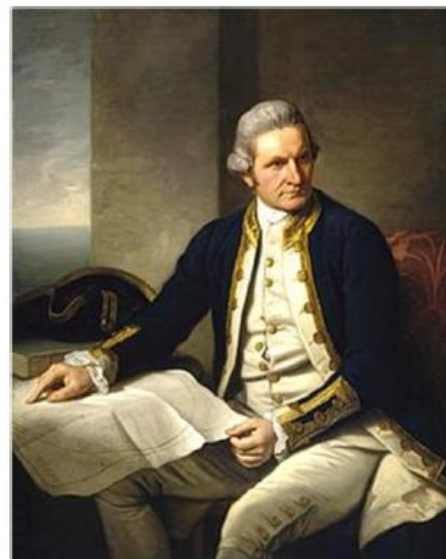
kopernikkel Ø 31,75 mm

James Cook

Hij werd geboren in Marton (Yorkshire, Engeland) op 27 oktober 1728 en overleed op Hawaï op 14 februari 1779. Hij staat bekend om zijn 3 ontdekkingsstochten naar de Stille Oceaan.

Hij was de zoon van een arme boer en ging op zijn 14de in dienst bij een kruidenier. Maar de zee trok hem aan en hij werd scheepsjongen op een kolenschip. In 1775 ging hij in dienst bij de Royal Navy. Tijdens de Zevenjarige Oorlog (1756-1763) werd hij naar Canada gestuurd om te vechten tegen de Fransen.

Hij kreeg dan als opdracht het in kaart brengen van de kusten van Newfoundland (Canada). James Cook huwde in 1762 met Elizabeth Batts (1741-1835) en ze kregen 6 kinderen.

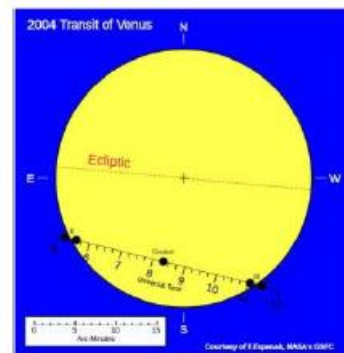

James Cook (1728-1779)

De wetenschappelijke opdracht in 1769: observeren van de Venusovergang

In 1766-1767 werden in Engeland plannen gemaakt voor een wetenschappelijke expeditie naar de Stille Oceaan, met als doel de Venusovergang (transit van Venus) waar te nemen die zou plaatsvinden op 3 juni 1769.

Een Venusovergang is een passage van Venus voor de zon. Het is vergelijkbaar met een zonsverduistering waarbij de maan voorbij de zon schuift. De zon is 400 maal groter dan de maan, maar de maan staat 400 maal dichterbij de aarde waardoor de zon en de maan schijnbaar even groot zijn gezien vanop de aarde, en waardoor de maan de zon volledig kan bedekken. Ook de planeet Venus (en Mercurius) kan voorbij de zon schuiven, al is Venus vele malen groter dan de maan; ze staat ook veel verder en lijkt daardoor veel kleiner dan de maan. Als Venus voorbij de zon passeert ziet men maar een dikke zwarte punt voorbij de zon schuiven.

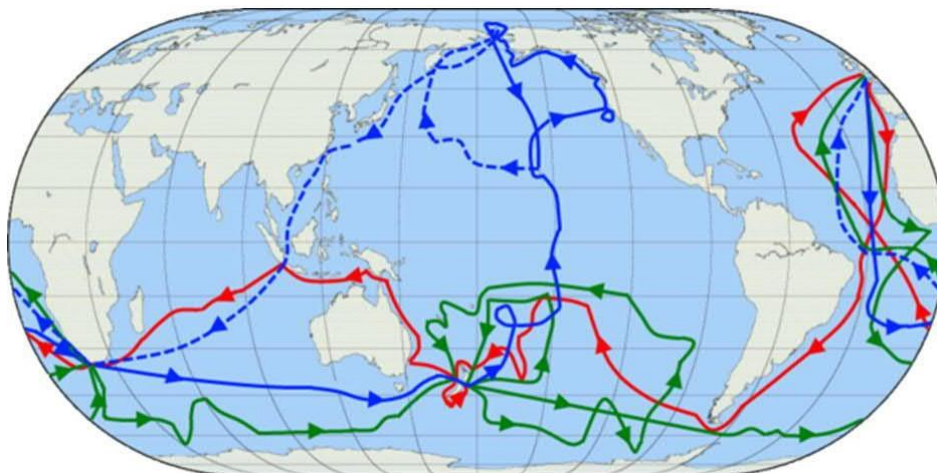
Venusovergangen zijn vrij zeldzaam: de laatste twee waren op 8 juni 2004 (die ik gezien heb) en op 12 juni 2012. Het is een prachtig natuurverschijnsel! De volgende Venusovergang is voorzien voor 11 december 2117. Noteer dat nu reeds in uw agenda.

De wetenschappers in Engeland hadden als bedoeling de Venusovergang waar te nemen vanuit diverse, ver uiteen liggende plaatsen op de aarde. Van daaruit zou men Venus (de dikke zwarte punt) hoger of lager zien voorbyschuiven voor de zon. Door deze met elkaar te vergelijken en wat driehoeksmetkunde, zou de afstand tussen de aarde en de zon kunnen bepaald worden, die destijds nog onbekend was. James Cook werd erop uitgestuurd in 1768 met het schip de HMS Endeavour, bij die gelegenheid tot luitenant gepromoveerd, om deze Venusovergang waar te nemen vanop Tahiti (in het midden van de Stille Oceaan), wat succesvol was. Het werd 150.000.000 km.

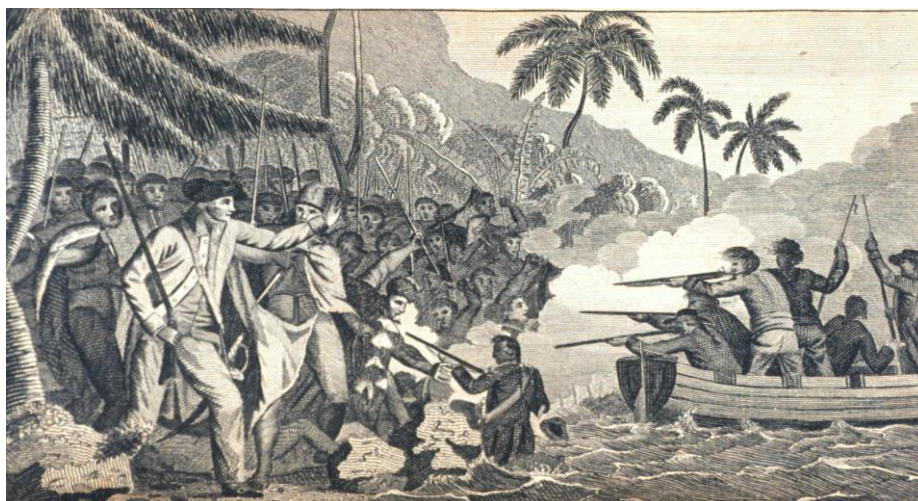
Terra Australis

Een tweede missie van James Cook met de HMS Endeavour in 1769 was het zoeken naar Terra Australis. Australië was al wel bekend, maar men dacht dat gezien de Stille Oceaan zo groot was dat er een continent, Terra Australis genoemd, ergens moest liggen. James Cook vond echter geen Terra Australis en concludeerde dat de Stille Oceaan veel groter was dan aangenomen. Hij bereikte de kust van Nieuw-Zeeland als eerste Europeaan sinds Abel Tasman in 1643. Hij besteedde 6 maand aan het volledig in kaart brengen van de kusten van de beide eilanden van Nieuw-Zeeland, waarmee hij aantoonde dat het om twee eilanden ging en niet om een deel van een zuidelijk continent.

Bij zijn terugkeer in Engeland in 1771 werd hem verweten dat hij een te noordelijke koers gevaren had en mogelijk zo Terra Australis gemist had. Hij deed dan de tocht in 1772-1775 nog maar eens over via een meer zuidelijke koers, zelfs tot aan het ijs van de zuidpool op $71^{\circ}10'ZB$ (het meest zuidelijke tot dan toe door mensen bereikt), maar kon helaas geen Terra Australis vinden.

De reizen van James Cook. De eerste in rood (1768-1771), de tweede in groen (1772-1775), de derde in blauw (1776-1779). De verdere reis na de dood van James Cook in een blauwe stippellijn.

De dood van James Cook in 1779 te Hawaï.

Uit: "A Collection of Voyages round the World ... Captain Cook's First, Second, Third and Last Voyages ..." Volume VI, London, 1790, blz 1969

James Cook maakte nog een derde reis in 1776 met als doel het noorden van de Stille Oceaan, de kust van Noord-Amerika te verkennen en te zoeken naar een noordwestelijke doorvaart, met 2 schepen waaronder de Discovery. Hij verkende o.a. ook de Cookeilanden die naar hem genoemd werden.

Hij bereikte de Beringstraat op 70°41'NB maar werd er door het pakijns tegengehouden. Hij keerde terug naar Hawaï waar hij werd gedood tijdens een handgemeen met inlanders in 1779. Hij was maar 50 jaar! Charles Clerke nam het bevel over en die ondernam een nieuwe poging om door de Beringstraat te varen, maar ook dat mislukte. Clerke stierf aan tuberculose en uiteindelijk keerde John Gore terug naar Engeland in 1780.

Grafmonument van James Cook in Hawaï

Ruimteveer Endeavour

Door de NASA werden initieel 4 ruimteveren gebouwd: Columbia, Challenger, Discovery en de Atlantis. De Challenger verongelukte in 1986 en toen werd besloten een vervanger te bouwen: de Endeavour. Maar toen verongelukte ook de Columbia in 2003 en werd het programma een tijd nadien stopgezet.

Het ruimteveer Endeavour werd genoemd naar het schip HMS Endeavour van James Cook, waarmee hij de Venusovergang observeerde. Er was al eerder een ruimteveer naar een ander schip van James Cook genoemd: de Discovery. Met de HMS Discovery ontdekte James Cook Hawaï in 1778.

Het ruimteveer Endeavour maakte 25 ruimtevluchten, zijn eerste in 1992 en zijn laatste in 2011. Het staat nu tentoon in het *California Science Center* in Los Angeles.

De HMS Endeavour

De HMS Endeavour, ook bekend als HM Bark Endeavour, was een onderzoekschip van de Britse Royal Navy dat onder bevel van luitenant James Cook stond op zijn eerste ontdekkingsreis van 1768 tot 1771. Het werd in 1764 als het kolenvrachtschip *Earl of Pembroke* gedoopt en werd in 1768 door de Marine gekocht voor een wetenschappelijke missie naar de Stille Oceaan, hierboven beschreven, en hernoemd tot *His Majesty's Bark Endeavour*. Na zijn epische reis met James Cook werd het grotendeels vergeten. In 1778 werd het gebruikt om troepen te vervoeren tijdens de Amerikaanse Onafhankelijkheidsoorlog en tot zinken gebracht in de blokkade van Newport Harbor (Rhode Island, VS). Het wrak werd teruggevonden in 2017.

Een replica van de HMS Endeavour werd gebouwd in 1994. Het is nu te bezichtigen in het *Australian National Maritime Museum* te Sydney.

De replica van de HMS Endeavour in het Australian National Maritime Museum te Sydney Australië

Bibliografie

Wikipedia, *James Cook*, https://nl.wikipedia.org/wiki/James_Cook

Wikipedia, *HMS Endeavour (1768)*, [https://nl.wikipedia.org/wiki/HMS_Endeavour_\(1768\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/HMS_Endeavour_(1768))

Wikipedia, *Venusovergang*, <https://nl.wikipedia.org/wiki/VenusovergangOceanië>

Wikipedia, *Endeavour (ruimteveer)*, [https://nl.wikipedia.org/wiki/Endeavour_\(ruimteveer\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Endeavour_(ruimteveer))

Wikipedia, *Discovery (ruimteveer)*; [https://nl.wikipedia.org/wiki/Discovery_\(ruimteveer\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Discovery_(ruimteveer))

Wikipedia, *California Science Center*, https://nl.wikipedia.org/wiki/California_Science_Center

MAUQUOY®

since 1875

SPECIALIST in
MEDAILLES - ERETEKENS - PENNINGEN

Wenst U meer te weten over de aangeboden mogelijkheden,
bezoek onze website of contacteer ons vrijblijvend.

www.mauquoy.com

medal@mauquoy.com

014/50.79.10

Gerealiseerde prijzen clubveiling 95%

clubveiling van 10 december 2023

1	3.75	16	9.50	31	14.00	46	37.00	61	4.25
2	20.00	17	20.00	32	8.00	47	2.50	62	10.00
3	-	18	10.00	33	4.25	48	5.00	63	45.00
4	5.00	19	4.50	34	15.00	49	18.00	64	43.00
5	3.50	20	10.00	35	6.00	50	3.00	65	1.00
6	12.00	21	18.00	36	21.00	51	15.00	66	6.00
7	1.00	22	24.00	37	2.50	52	1.00	67	6.00
8	5.00	23	3.50	38	15.00	53	3.25	68	5.50
9	30.00	24	3.50	39	5.00	54	1.50	69	1.50
10	23.00	25	4.50	40	4.00	55	8.00	70	2.75
11	6.00	26	5.50	41	33.00	56	-	71	3.00
12	7.50	27	5.50	42	4.00	57	10.00	72	37.00
13	5.00	28	15.00	43	16.00	58	21.00	73	4.25
14	18.00	29	3.00	44	-	59	1.25	74	12.00
15	7.50	30	3.75	45	3.50	60	1.00	75	13.00

Veilingmodaliteiten

Elk lid kan loten binnenbrengen bij Koen, de clubveilingmeester.

Deze loten moeten vergezeld zijn van een lijst in 2-voud, met naam van de inbrenger, een beschrijving van de loten en hun inzetprijs, deze lijsten worden samen gecontroleerd en afgetekend. Deze formulieren zijn te bekomen aan onze bestuurstafel, ze kunnen tevens gedownload worden van de clubwebsite: www.numismatica-herentals.be/veiling.

Elke bidder haalt tijdig vóór de veiling een biednummer af aan de tafel.

Door dit nummer duidelijk zichtbaar op te steken zal het bod automatisch verhogen, het lot wordt toegekend aan de hoogste bidder.

Het bod wordt verhoogd als volgt:

1–5 €: +25 cent

5–10 €: +50 cent

10–50 €: +1 euro

50–100 €: +2 euro

+100 €: +5 euro

Direct na afloop van de veiling gebeurt de afhandeling met kopers en verkopers met contante betalingen.

De veilingskosten bedragen: 7.5 % voor de koper, 7.5 % voor verkoper.

Voor gouden munten wordt er geen opgeld aangerekend.

De niet-verkochte loten worden gratis teruggegeven.

Veel succes!

De afbeeldingen van de geselecteerde Nrs zijn te zien na de veilinglijst.

nr	land	munt	jaartal	kw	mat	inzet	€
1	Rome	Tetricus misslag van een antoninianus	273-275	F	AE	1,00	
2		Diocletianus antoninianus IOVI CONSERVAT.	284-305	F	AE	15,00	
3		Constantius II AE3 "FEL TEMP REPARATIO"	337-361	ZF	AE	1,00	
4	Brabant	Albrecht & Isabella- oord - Maastricht	1614	F	Cu	5,00	
5		Maria-Theresia oord - Brussel	1745	ZG	Cu	1,00	
6		Maria-Theresia 5 sols (20 oorden) - Antwerpen	1751	F	Ag	10,00	
7		Maria-Theresia schelling - Antwerpen	1752	F	Ag	5,00	
8	Luik	Jean Théodore de Bavière - oord	1750	F	Cu	1,00	
9		Jean Théodore de Bavière - oord	1751	F	Cu	1,00	
10		Jean Théodore de Bavière oord	1752	F	Cu	1,00	
11	België	Leopold I - 5 centimes	1833	F	Cu	6,00	
12		Leopold I - 5 centimes	1834	F	Cu	7,00	
13		Leopold I - 5 centimes	1837	F/ZF	Cu	7,00	
14		Leopold I - 5 centimes	1841	F	Cu	6,00	
15		Leopold I - 1 centime	1845	ZG	Cu	1,00	
16		Leopold I - 5 centimes	1850	F/ZF	Cu	7,00	
17		Leopold I - 5 francs	1851	F/ZF	Ag	15,00	
18		Leopold I - 5 centimes	1852	F/ZF	Cu	8,00	
19		Leopold I 5 francs	1853	ZF	Ag	15,00	
20		Leopold I - 5 centimes	1857	F/ZF	Cu	7,00	
21		Leopold I - 2 centimes	1857	F	Cu	1,00	
22		Leopold I - 20 centimes	1861	ZF	CuNi	1,00	
23		Leopold I - 5 centimes	1862	F	CuNi	1,00	
24		Leopold I - 10 centimes	1862	ZF	CuNi	1,00	
25		Leopold II - 5 francs	1867	ZF+	Ag	10,00	
26		Leopold II - 5 francs	1868	ZF	Ag	15,00	
27		Leopold II - 5 francs	1870	ZF	Ag	15,00	
28		Leopold II - 1 frank	1887VL	ZF	Ag	2,50	
29		Boudewijn I - 100 frank	1951VL	ZF	Ag	8,00	
30	Belgisch Congo	Leopold II - 10 centimes	1889	ZF+	Cu	5,00	
31	Congo	Republiek 5 francs "Fabiola" + 5 francs "Boudewijn"	1999	FDC	CuNi	10,00	
32	Duitsland	Duitse Rijk - 1 mark	1935A	ZF+	Ni	2,00	
33	Frankrijk	Republiek - 2 francs	1898	F/ZF	Ag	5,00	
34	Gr.-Brittannië	Georges VI - six pence	1941	Pr	Ag	1,00	
35	Guyana	Republiek - 50 cents	1978	FDC	CuNi	1,00	

nr	land	munt	jaartal	kw	mat	inzet	€
36	Nederland	Gelderland - duit	1759	F	Cu	1,00	
37		Zeeland - duit	1790	ZG/F	Cu	1,00	
38		Willem II - 1 gulden	1848	F/ZF	Ag	10,00	
39	Transnistrië	Setje munten 1 + 3 + 5 + 10 roebel	2014	FDC	Plstc	7,00	
40	Loten	België, 4x 2 centimes Leopold I	1858-1865	F	Cu	3,00	
41		Duitsland: 14 munten (14,33 DEM)	div	div	div	5,00	
42		Frankrijk: 11 munten	div	div	div	1,00	
43		Letland: 7 munten	1922-1992	div	div	1,00	
44		Nederlandse Antillen: 10 munten		div	div	1,00	
45		Oostenrijk: 9 munten (21,50 ATS)	div	div	div	1,00	
46		Rusland: 10 munten	div	div	div	1,00	
47		Spanje: 22 munten	div	div	div	1,00	
48		Zakje met +- 1 kg munten		div	div	5,00	
49		Doos met +- 1,5 kg munten		div	div	3,00	
50		Doos met +- 1,5 kg munten		div	div	6,00	
51		album met 300 wereldmunten		div	div	6,00	
52	Penningen	USA - Woodrow Wilson, 28ste President	ZD	Pr	Cu	1,00	
53		Ardooie - Missie Kermis Sinksen	1936	ZF	AE	1,00	
54		5 stuks Chinese tempel tokens (?)	ZD	ZF	AE	1,00	
55		20 stuks verschillende "seks talers"	ZD	ZF	-	10,00	
56	Medaille	Zwitserland - Wereldtentoonstelling Zürich	1883	Pr	AE	1,00	
57	Set	3 Muntsets Spanje (Mundial) & 1x set UK		FDC	div	2,00	
58	Varia	Hangertje beeltenis Albert I uitgesneden uit munt	1912	ZF	Ag	2,50	
59		Armband gemaakt van replica munten Napoleon III		Pr	-	5,00	
60	Tijdschriften	MünzenRevue – volledig jaartal			papier		
61	Biljetten	Brugge - 1 frank	15/01/1915	ZF+	papier	15,00	
62		Ingelmunster - 20 frank	22/05/1940	ZF+	papier	10,00	
63		België - 20 frank 'Model 1894'	22/10/1919	ZG/F	papier	1,00	
64		België - 100 frank 'Model 1919 Paars'	14/04/1927	F	papier	1,00	
65		Belgisch Congo - 10 francs	1/06/1958	F	papier	1,00	
66		Canada - 1 dollar	1973	Pr	papier	1,00	
67		Dom. Republiek - 5 pesos	12/06/1905	Pr	papier	1,00	
68		Duitsland - 36 biljetten 100 mark Serie A, D, E, F	7/02/1908	div	papier	5,00	
69		Frankrijk - 10 francs, série de 1944	1944	F/ZF	papier	1,00	
70		Frankrijk - 10 francs	6/12/1973	F/ZF	papier	1,00	
71		Marokko - 10 dirhams	1987-1991	Pr	papier	2,00	
72		Polen - 100 marek	2/04/1905	ZF	papier	1,00	
73		Saoedi-Arabië - 1 riyal	1984	Pr	papier	1,00	
74		Spanje - 100 pesetas	1/07/1925	ZF	papier	1,00	
75		wereld - 15 biljetten		FDC	papier	2,00	

div = divers **F** = fraai **ZF** = zeer fraai **Pr** = prachtig **FDC** = fleur de coin **UNC** = uncirculated
Ag = zilver **AE** = brons-koper **Fe** = ijzer **Cu** = koper **Ni** = nikkel **Al** = aluminium **Sn** = tin

Enkele afbeeldingen uit onze veiling

Alle andere afbeeldingen van de veiling zijn te vinden op: www.numismatica-herentals.be/veiling

2

3

8

15

26

30

34

35

39

52

53

56

61

62

Let the good times roll !

Constantius II

Voor wie na het lezen van de titel “Let the good times roll” direct naar YouTube surft of zijn Spotify lijst wil raadplegen, het gaat hier (helaas ?) niet over het liedje van B.B. King en Bobby Bland. We gaan bijna 1700 jaar terug in de tijd en komen aan in het Romeinse Rijk +- 350 n.C. bij Constantius II.

Constantius II was de tweede zoon van Constantinus I en Fausta, en broer van Constantinus II en Constans. Op 13 november 324 werd hij door zijn vader tot Caesar benoemd. Omstreeks 335 trouwde hij met zijn eerste vrouw.

In 340 stierf Constantinus II, de oudste van de drie broers. Met zijn overgebleven broer boterde het ook niet altijd: Constantius was een Ariaanse ketter, Constans een orthodoxe gelovige. In de jaren '40 van de 4de eeuw stonden de twee op het punt slaags te raken met elkaar. Een oorlog kon echter nipt vermeden worden, en monetaire noden dwongen de broers hun broederlijke twisten opzij te zetten. Die monetaire noden leidden er o.a. toe dat ze in 348 n.C. het bronsgeld hervormden. Het kreeg een nieuwe vorm en slogan. Zo ontstond de AE2 Centenionalis. Al spoedig, in 354, werd deze opgevolgd door (opnieuw) de AE3.

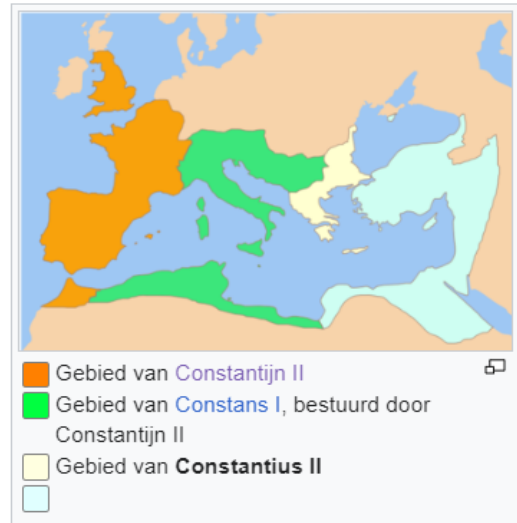
Constantius II stierf in november 361 n.C. en werd opgevolgd door Julianus II.

De munt

Een populaire afbeelding die tijdens de hervorming van het bronsgeld het licht zag, was die met de “gevallen ruiter”.

De munt toont het nogal gruwelijke tafereel van een soldaat die een gevallen ruiter met een speer neersteekt. De ruiter wordt door zijn klederdracht (muts) snel geassocieerd met een Perzische ruiter, de geduchte vijand van de Romeinen. Hoewel de conflicten met de Perzen niet altijd even succesvol waren, weerhield dit de keizer niet om dit op de munten als een groot Romeins succes voor te stellen. Een klein beetje overdrijven mocht toen blijkbaar ook al in de politiek...

De inscriptie 'Fel Temp Reparatio' is een afkorting van 'Felicis Temporis Reparatio' en betekent 'Vernieuwing van gelukkige tijden'. Mogelijk kan het een meervoudsvorm zijn (Felicorum Temporum Reparatio). In ieder geval staat de tekst in schril contrast met wat de afbeelding laat zien. Let the good times roll...

Bronnen:

[Photo] Roma Numismatics Ltd

KENT, J.C.P., 'Fel. Temp. Reparatio', *Numismatic Chronicle*, 7 (1976), 83–90.

Wikipedia the free encyclopedia

NEWS from Chris Rudd

News for immediate release

A promising start to the year for Celtic coins

2024 looks to be a good year for Celtic coin collectors if Chris Rudd's January auction in Norwich is anything to go by. There is sure to be something for everyone from a tiny silver minim of Tincomarus from the Southern Region, which is illustrated in *Ancient British Coins* (Aylsham 2010), to a stunning Tasciovanos Hidden Faces gold stater of the Catuvellauni tribe with a unique obverse die. Provenance also features strongly in this auction which includes a Tincomarus Medusa gold quarter stater of the Southern Region, ex The Royal Berkshire Collection and Dr William Blank collection, published in *Divided Kingdoms* (Aylsham 2017) and recorded at the Celtic Coin Index in Oxford. And, if it's rarity that 'floats your boat', the auction contains an Excessively Rare Verica Helmeted Victory Left silver unit of the Southern Region, which shows a winged figure seated on a rudder. "It was found at Arundel, West Sussex in February 2023 and there are only three other examples recorded, including one in the British Museum," says Elizabeth Cottam, director of Chris Rudd Ltd, "it's the first one I've had the pleasure of auctioning and the finder is eagerly looking forward to the sale."

Chris Rudd's auction will be held in Norwich on 14 January 2024. For a free catalogue please email sandra@celticcoins.com or phone 01263 735 707.

*Tincomarus Interlocking Squares
CF silver minim, c.25BC-AD10,
ABC 1136 (this coin).*

*Tasciovanos Hidden Faces gold stater,
c.25C-AD10. ABC 2553. Unique obverse die.
Found Reading, Berks., 18.2.2023*

*Tincomarus Medusa gold quarter,
c.25BC-AD10, ABC 1076. Ex The Royal
Berkshire and Dr William Blank collections.*

*Verica Helmeted Victory Left silver unit,
c.AD 10-40. ABC 1244. Excessively Rare only
3 others. Found Arundel, West Sussex, 2023.*

For more information contact Chris Rudd, tel: (44) 1263 735 007,
email: liz@celticcoins.com

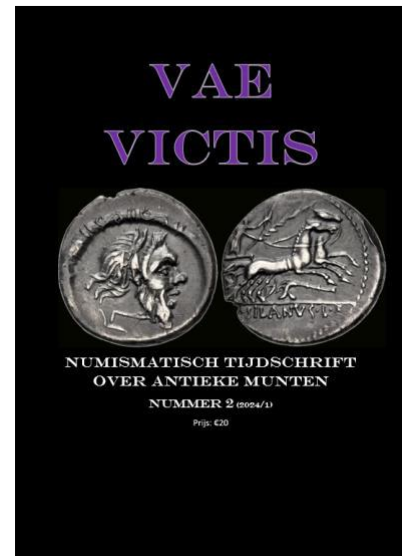
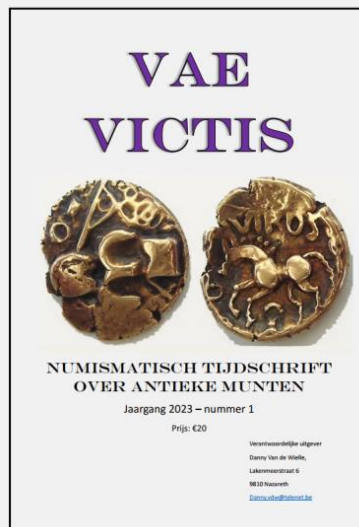
Nieuwe boeken en recente publicaties:

Munten van de Parthische Koningen

Typologie van Parthische munten:
instant identifier

Danny Van de Wielle 2023

Munten van de Parthische koningen – Typologie van Parthische munten: instant identifier
een handige manier om Parthische munten te identificeren. 40 pagina's A4 – kleurdruk; €15

Vae Victis 1: tijdschrift over antieke munten, eerste nummer met artikels over identificatie van Parthische munten, Keltische muntslag: de Nervii, Aurei en hun waarde, Romeinse bodemvondsten in Temse, de Romeinse Republiek en Side - een stad in transitie. 32 pagina's A4 – kleurdruk – harde kaft – glossy papier; €20

Vae Victis 2: tweede nummer dat verschijnt in januari 2024. Artikels: - Opzoeken van antieke munten op het internet - Aurei en hun waarde – Deel 2: Augustus tot de opstanden van 68-70 n.Chr. - Munten van de Parthische Koningen – Mithradates II - Juno Sospita op Romeinse Republikeinse munten - Munten van de Belgae – Catalogus van de Keltische muntslag in Belgisch Gallië - De Eburones - Munten van de Romeinse Republiek en hun verhalen - Julius Caesar – denarii - Aanbieding van het kwartaal: Manuel Comnenus 35 pagina's A4 – kleurdruk – harde kaft – glossy papier; €20

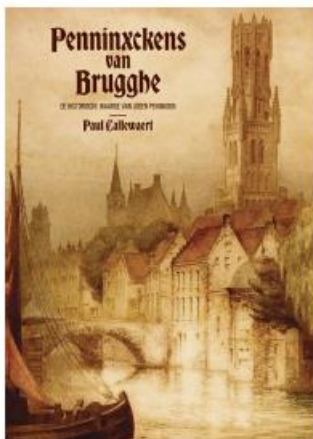
Alle uitgaven kunnen besteld worden via een mail aan de auteur, Danny Van de Wielle, danny.vdw@telenet.be.

Pakket Vae Victis 1 en 2: €30 Abonnement Vae Victis (4 nummers): €60 Prijzen zonder verzendingskosten.

"Corps des deniers de la principauté de Liège, de 972 à 1292"

Jean-Luc Dengis laat weten dat er een nieuwe monografie (*een studie en een referentiecatalagus van meer dan 440 bladzijden*) online is. Deze is gratis te consulteren.

Meer info: <http://numisvaldesalm.be/> en <http://www.numisbel.be/Dengis.htm>

Penninxckens van Brugghe

De loden getuigenis van een ver verleden, de historische waarde en de rol van de loden penningen in het dagelijkse leven van Brugge.

Een vernieuwde kijk op de gekende penningen, aangevuld met tal van nieuwe nog niet beschreven Brugse penningen en hun varianten. Meer dan 300 exemplaren die uitvoerig zijn beschreven.

Hardcover, 333 pagina's kleurendruk op glanzend papier, formaat 16,5 x 24 cm. rijkelijk geïllustreerd met afbeeldingen. Voorintekenprijs: € 40 exclusief verzendkosten, deze aanbieding geldt t/m 15 februari 2024.

Na 15/02/2024 € 45 Verzendkosten voor België € 8, andere landen € 12.

Bestelling via overschrijving op rekeningnummer: BE12 1030 5953 1392 BIC: NICABEBB t.n.v.

[Callewaert Paul](#)

Filatis 2

Postzegelhandel De Beul

Alles voor verzamelaars van postzegels, postkaarten, bankbiljetten, munten en euromunten.

WWW.FILATIS2.COM

gespecialiseerde website voor euromunten

Agenda

januari 2024

Za. 6	EGMP Dendermonde	Ontmoetingscentrum 't Klokske Keur, Pijnderslaan 88, 9200 Dendermonde	12 - 18.30h.
	Europese Verz. Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
Zo. 7	EGMP Leuven	Bowling ANGLO, Pleinstraat 53, 3220 Holsbeek	8.30 - 12.30h.
	EGMP ZW-Vlaanderen	Parochiaal Centrum 'Kartouchke', Ingelmunsterstraat 8, 8870 Izegem	13 - 16h.
	C.N. Liège	Centre 104 (Collège St-Servais), 104 Rue Saint-Gilles, 4000 Liège	8.30 - 12h.
Ma. 8	EGMP Brugge	Lokaal C.M. Koningin Astridlaan 2, 8200 St Michiels-Brugge	vanaf 19h.
Di. 9	Numismatische Kring Zeeland	Hof Mondriaan, Vrijlandstraat 28, 3537 EE Middelburg (NL)	13.30 - 16h.
Vr. 12	C.N. Verviers	Ecole des Sacrés-Coeurs, 33 rue de la Moinerie à 4800 Petit-Rechain	18.30 - 21.30h.
Za. 13	EGMP Antwerpen	De Cluyse, Kerkhofblommenstraat 1, 2170 Merksem	12.30 - 16.30h.
	C.N. Nivelles	Collège Sainte Gertrude, Faubourg de Mons 1, 1400 Nijvel	14 - 17h.
	Europese Verz. Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
Zo. 14	EGMP Herentals	Zaal St.-Antonius, Kapucijnenstraat 7, 2200 Herentals	8.30 - 12h.
	C.N. Val de Salm - Vielsalm	Salle Quartier de la Gare (à droite de la gare de Vielsalm), Rue de la Station, 6690 Vielsalm	9 - 12h.
	Vereniging Sint-Truidense Verzamelaars	"Volkshuis Curieus", Breendonkstraat 48, 3800 Sint-Truiden.	8.30 - 12h.
	Wase Ruilclub	Puyenbeke Stadion, Watermolenstraat 104, 9111 Sint-Niklaas	9 - 12h.
Di. 16	Numismatische Kring Limburg	Lokaal 'Le Theatre Hotel', Vrijthof 50, 6211 LC Maastricht (NL) (met lezing)	vanaf 19.30h.
Wo. 17	Numismatische Kring Brabant	Cafézaal 'Bar Le Duc', Korenbrugstraat 5-7, 5211 EG 's-Hertogenbosch (NL)	19.45 - 21.45h.
Za. 20	Europese Verzamelaars Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
Zo. 21	EGMP ZW-Vlaanderen	Cultureel Centrum 'Het Spoor', Eilandstraat 6, 8530 Harelbeke	13 - 16h.
	C.N. Liège	Centre 104 (Collège St-Servais), 104 Rue Saint-Gilles, 4000 Liège	8.30 - 12h.
	Go Collections	Salle Alpha, rue d'Himeji 156 (anciennement rue Wauters), 6000 Charleroi	8 - 12h.
Za. 27	Europese Verz. Beurs	Zaal 'Lunch Garden', Boulevard du Souverain 240, 1160 Auderghem	8.30 - 12h.
	Gent-West Muntcentrale vzw	Centrum Reinaert, Reinaertstraat 28, 9000 Gent	12.30 - 15.30h.
	Ruilclub Achter Olmen	Technisch Instituut Sint-Jansberg, Weertersteenweg 135, 3680 Maaseik	13 - 16h.
Zo. 28	EGMP Aalst	Sociaal Centrum Immerzeel, Rerum Novarumstraat 4, 9300 Aalst	9 - 12h.
	EGMP Tienen	Zaal Café 't Hoekske, Oude Leuvensestraat 93, 3300 Tienen	9 - 12h.
	C.N. La Louvière	Salle de la maison du Peuple de Bracquegnies, Rue Joseph Wauters 63, 7110 Strépy-Bracquegnies	8.30 - 11.30h.
	Wase Ruilclub	Puyenbeke Stadion, Watermolenstraat 104, 9111 Sint-Niklaas	9 - 12h.
	Internationale Muntenbeurs - Verzamelaars Vereniging Tilburg vzw Hotel 'De Druiventros', Bosscheweg 11 5056 PP Berkel-Enschot (NL) Inl. Tel: 0031 6 51800052 - mail: muntenbeurs@gmail.com ; www.muntenbeurs-tilburg.nl		9 - 15h.

HJR Fine Arts
sprl

Hadrien J. Rambach, expert

Rue du Noyer 282-28
1030 Bruxelles

☎ +33 659 604 736

✉ coinadvisor@yahoo.co.uk

Numismatique

Conseil pour l'achat et la vente
de monnaies antiques d'exception

Glyptique

Étude, achat et vente de pierres gravées
antiques, Renaissance et néoclassiques

Hadrien J. Rambach

Représentant pour la Belgique

MAISON PALOMBO GENÈVE

Prise de dépôts pour vente aux enchères

Cabinet Numismatique Maison Palombo

24 rue de la Cité

1204 Genève (Suisse)

☎ +41 223 109 197

✉ palombo.geneve@gmail.com

Comptoir Marseillais de Bourse

22 la Canebière

13001 Marseille (France)

☎ +33 491 549 394

✉ palombo@wanadoo.fr

Change et Numismatique Toulonnais

28 avenue Jean Moulin

83000 Toulon (France)

☎ +33 494 935 136

✉ comptoirdechange@wanadoo.fr

Jean ELSSEN & ses Fils n.v.

TAXATIES
AANKOOP
VERKOOP

EXPERTISES
ACHAT
VENTE

VEILINGEN - VENTES PUBLIQUES

Tel. +32-2-734.63.56 www.elsen.eu info@elsen.eu
Tervurenlaan, 65 B-1040 Brussel